

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021/2022– 2023/2024 (skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Literatura podróżnicza
Kod przedmiotu*	IC2/33
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	3 rok, sem. VI
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy, moduł przedmiotów uzupełniających
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. Jolanta Kowal, prof. UR (członkini Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Kazimierz Maciąg, prof. UR (autor programu); Pracownicy Zakładu Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
6		15							1

1.2. Sposób realizacji zajęć

x w formie tradycyjnej

x zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)**

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość gatunków dziennikarskich na poziomie pierwszych dwóch lat studiów licencyjnych, wyniesiona z przedmiotu: <i>Tradycyjne gatunki dziennikarskie</i> (1 rok, sem. I).
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Poszerzenie wiedzy studentów z zakresu literatury podróżniczej.
C2	Doskonalenie umiejętności analizy i interpretacji wybranych tekstów z zakresu literatury podróżniczej.
C3	Kształcenie rozumienia specyfiki tekstu z dziedziny podróżopisarstwa.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka posiada wiedzę na temat najważniejszych zagadnień związanych z podróżopisarstwem.	K_W01
EK_02	Student/ka potrafi analizować różnorakie teksty z dziedziny podróżopisarstwa oraz oceniać i formułować przy tym różnorakie wnioski.	K_W03
EK_03	Student/-ka potrafi ocenić społeczne znaczenie i przyczyny popularności literatury podróżniczej. Ocenia możliwość zastosowania zdobytej wiedzy do tworzenia tekstów o podobnym charakterze.	K_U09
EK_04	Student/-ka znając rolę literatury podróżniczej jako źródła poznawczego, uświadamia sobie społeczną rolę dziennikarza.	K_K03

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
-
-
-

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Podróżopisarstwo Józefa Ignacego Kraszewskiego.
2. <i>Listy z podróży do Ameryki</i> Henryka Sienkiewicza jako pierwszy nowożytny reportaż polski.
3. Podróżopisarstwo Arkadego Fiedlera (np. <i>Kanada pachnąca żywicą</i> , <i>Ryby śpiewają w Ukajali</i> , <i>Kobiety mej młodości</i> , <i>Spotkałem szczęśliwych Indian</i>).
4. Współczesny obraz Kaukazu (na podstawie reportażu Wojciecha Góreckiego).
5. Sztuka reportażu Wojciecha Cejrowskiego.
6. Martyna Wojciechowska – kobieta na krańcu świata i jej opisywanie świata.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

7. „Sztuka podróżowania” Jacka Pałkiewicza.
8. Różne twarze współczesnego podróżopisarstwa: Tomasz Grzywaczewski, Krzysztof Głombowski, Anna Ikeda.

3.4 Metody dydaktyczne

Analiza tekstów z dyskusją, elementy wykładu z prezentacją multimedialną.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., ...)
EK_01	referat, ocena wypowiedzi w trakcie zajęć	ćw.
EK_02	referat, ocena aktywności w trakcie zajęć	ćw.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Aktywność oceniana każdorazowo na zajęciach – można uzyskać maksymalnie 3 punkty (dodatkowe punkty otrzymuje się za przygotowanie referatu – są to 1 do 3 punktów za każdy referat w zależności od jego oceny).</p> <p>Ocena podsumowująca: Poniżej 9 punktów – ocena niedostateczna, 9 punktów – ocena dostateczna, 11 punktów – ocena dostateczna plus, 13 punktów – ocena dobra, 15 punktów – ocena dobra plus, powyżej 15 punktów – ocena bardzo dobra.</p> <p>Obligatoryjna jest także obecność na zajęciach.</p>
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	13
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	nie przewiduje się
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa*:

Burkot S., *Polskie podróżopisarstwo romantyczne*, Warszawa 1988 (rozdziały: „Jaskółczy niepokój”. *Podróżopisarstwo romantyczne; Le génie de l’Orient; „Peregrinare necesse est...”; Podróż swojaka po swojszczyźnie; Północ i Południe; Porzućcie wszelką nadzieję).*

Fiedler A., *Kanada pachnąca żywicą*, wydanie dowolne.

Fiedler A., *Ryby śpiewają w Ukajali*, wydanie dowolne.

Fiedler A., *Kobiety mej młodości*, wydanie dowolne.

Fiedler A., *Spotkałem szczęśliwych Indian*, wydanie dowolne.

Głombiowski K., *Po Grecji klasycznym szlakiem*, Gdańsk 1997.

Górecki W., *Planeta Kaukaz*, Wołowiec 2010.

Grzywaczewski T., *Przez dziki wschód. 8000 km śladami słynnej ucieczki z gułagu*, Kraków 2012.

Ikeda A., *Życie jak w Tochigi. Na japońskiej prowincji*, pod red. K. Sławińskiej, Warszawa 2012.

Kapuściński R., *Kirgiz schodzi z konia*, Warszawa 2007.

Kapuściński R., *Imperium*, Warszawa 1993.

Kapuściński R., *Autoportret reportera*, wybór i wstęp Krystyna Strączek, Kraków 2003.

Kraszewski J.I., *Wspomnienia Wołynia, Polesia i Litwy*, wyd. dowolne.

Pałkiewicz J., *Sztuka podróżowania*, Poznań 2008.

Pałkiewicz J., *Andrzej Kapłanek, El Dorado. Polowanie na legendę*, Poznań 2005.

Sienkiewicz H., *Listy z podróży do Ameryki*, wyd. dowolne.

Wojciechowska M., *Przesunąć horyzont*, Poznań 2006.

Wojciechowska M., *Kobieta na krańcu świata*, Warszawa 2009.

Wolny-Zmorzyński K., *Ryszard Kapuściński w labiryncie współczesności*, Kraków 2004.

*Jeżeli nie zaznaczono inaczej, z każdej pozycji wybrać przynajmniej 3-4 rozdziały.

Literatura uzupełniająca:

Domosławski A., *Kapuściński non-fiction*, Warszawa 2010.

Fiedler A., *Barwny świat Arkadego Fiedlera*, Warszawa 1975 (rozdziały: *Narodziny książki, Serce, Skąd ta pocztytność i Potrzeba dawania*).

Górecki W., *Toast za przodków*, Wołowiec 2010.

Jarvis J., *Romanticism*, [in:] *Literature of Travel and Exploration. An Encyclopedia*, red. J. Speake, vol. 3: R-Z, New York – London 2003, p.1022-1023. Dostępny w Internecie:
https://books.google.pl/books?id=ICUz-XMay4oC&pg=PA1024&hl=pl&source=gbs_selected_pages&cad=2#v=onepage&q&f=false

Kamionka-Straszakowa J., *„Do ziemi naszej” – podróże romantyków*, Warszawa 1987.

Kapuściński R., *Podróże z Herodotem*, Warszawa 2013.

Kolbuszewski J., *Krajobraz i kultura. Sudety w literaturze i kulturze polskiej*, Katowice 1985 (roz-

dział: *Krajobraz i kultura*).

Korniłowiczówna M., *W sto lat później. Szkice z podróży do Ameryki*, Warszawa 1975

Kraszewski J.I., *Wspomnienia Odessy, Jedysanu i Budżaku*, wyd. dowolne.

Maciąg K., *Romantyczne podróżopisarstwo na przykładzie "Wspomnień Wołynia, Polesia i Litwy" Józefa Ignacego Kraszewskiego* [w:] *"Studia Philologica"* 2005. *Rozprawy i szkice*, pod red. J. Pasternskiej, R. Mnicha, E. Pszenycznego, Drohobycz 2005.

Niedzielski C., *O teoretycznoliterackich tradycjach prozy dokumentarnej (Podróż - Powieść - reportaż)*, Warszawa 1966 (rozdziały: *Między dokumentem i powieścią i Spór o reportaż*).

Pałkiewicz J., *Syberia. Biegun zimna, polski ślad i dobrosąsiedzkie relacje*, słowo wstępne J. Gawroński ; kilka słów o autorze W. Cejrowski ; tłum. z ang. M. Konopa, Warszawa 2014.

Pałkiewicz J., *Syberia. Wyprawa na biegun zimna*, Poznań 2007.

Sztachelska J., *Listy z podróży do Ameryki a XIX-wieczne korzenie polskiego reportażu* [w:] *Henryk Sienkiewicz i jego twórczość. Materiały z konferencji naukowej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie, 5–7 maja 1996 r.*, pod red. Z. Przybyły, Częstochowa 1996.

Zięba P., *Motyw podróży i drogi z punktu widzenia edytorskich i stylistycznych rozwiązań Józefa Ignacego Kraszewskiego*, „*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historicoliteraria*” 2007, t. 7, s. 95-110.

Zwolińska B., *"Listy z podróży do Ameryki" a "Listy z Afryki" Henryka Sienkiewicza - dwa modele podróży i podróżnika*, „*Litteraria Copernicana*” 2019, nr 3, s. 111-123.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej